

FİİL (EYLEM)

1. (I) Yel değirmenleri dikey bir eksen üzerinde dönen ve 12 kat kumaş kaplı dikdörtgen yelkenleri ile iki katlı yapılarıdır. (II) Rüzgâr estiği zaman pervaneler döner, dönen pervaneler rüzgâr enerjisini harekete dönüştürürdü. (III) Üst katta değirmen taşları, alt katta ise kanatları döndüren çarklar bulunurdu. (IV) Bu yel değirmenlerinden tahıl ürünlerini öğüten değirmen taşlarını döndürmek için yararlanırdı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Öznenin nesneyi etkilediğini gösteren, nesne alabilen fiillere iş (kılış) fiili denir. Bu fiiller “kimi, neyi” sorularına cevap verir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş fiili kullanılmıştır?

- A) Mustafa amcam her sabah bize mutlaka uğrar.
B) Sonbahar mevsimi gelince kavaklar yapraklarını döktü.
C) Dere kenarına diktiğimiz fidanlardan bazıları kurumuş.
D) Çimenlerin üzerinde zıplayan kurbağayı görünce çok sevindim.

3. Nasıl hatırlamam anacığım nasıl
Bilirim yine kalbinde yerim anacığım
Selam sana Anneler Günü İstanbul'dan
Yeni dönmüşcesine bir akşam okuldan
Vefalı ellerinden öperim anacığım

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Haber kipine örnek vardır.
B) İş (kılış) fiiline örnek vardır.
C) Dilek kipine örnek vardır.
D) Olumsuz fiil kullanılmıştır.

4.

	Cümle	Anlam Özelliği
I.	Teknemiz güneş doğarken masmavi sulara <u>açıldı</u> .	Durum fiili
II.	Parktaki çınar ağacı da benim gibi <u>yaşlanmış</u> .	Oluş fiili
III.	Daldan kopardığı erikleri çeşmenin buz gibi suyunda <u>yıkadı</u> .	İş (kılış) fiili
IV.	Ne zaman yağmur yağsa tavandan su <u>damlıyor</u> .	Oluş fiili

Tablodaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili fiilin anlam özelliği yanlış verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5.

	Cümle	Kip
I.	Elindeki çöpü yere atmamalısın.	Gereklik kipi
II.	Pınar'ın getirdiği şekerden Ali'ye de verelim.	İstek kipi
III.	Bu çiftliği sen de kısa sürede seveceksin.	Emir kipi
IV.	Bu sabah pencereye küçük bir serçe konsa.	Şart kipi

Tablodaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilin almış olduğu kip eki yanlış gösterilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6.

- I. Bahçenizdeki erikler bizim bahçemizdeki eriklerden daha güzelmış.
 II. Annem aldığımız ipe bana atkı örüyor.
 III. Kış geldiği zaman balık tuttuğumuz gölün üstü buz tutar.
 IV. Geçen yıl ormana diktığımız fidanlardan birkaçı kurumuş.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde çekimi fiil kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

7.

- Fiillerin olumsuz biçimleri, fiile kip eklerinden önce “-ma/-me” olumsuzluk ekinin getirilmesiyle yapılır.

- Fiillerde soru “mı, mi, mu, mü” soru ekleriyle yapılmaktadır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “çöz-” fiilinin olumsuz soru biçimi kullanılmıştır?

- A) Bu sayfadaki soruları çözmeli miydin?
 B) Matematik dersine çok çalışmadığı için havuz problemlerini çözemiyor.
 C) Tahtada yazan soruyu hemen çözecek miyiz?
 D) Her akşam düzenli olarak soru çözmüyor musun?

8.

Öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillere oluş fiilleri denir. “Kutudaki çiviler paslanmış.” cümlesinde “paslanmış” fiili oluş bildirmektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde oluş fiili kullanılmıştır?

- A) Bahçedeki köpeği görünce çok korkmuş.
 B) Soğuklar başlayınca ağaçların yaprakları da sarardı.
 C) Eve gelirken manavdan Kırkağaç kavunu aldım.
 D) Yaşlı adam balkona oturmuş, yıldızlara bakıyor.

9.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemde kullanılan kişi eki, yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Karnınız acıkınca dolaptaki yemekleri ısıtıp yersiniz. (3. çoğul kişi eki)
 B) Maçın son dakikalarında güzel bir gol attı. (3. tekil kişi eki)
 C) Yağmur başlayınca hayvanat bahçesine gitmekten vazgeçtik. (1. çoğul kişi)
 D) Yarın sabah havaalanından amcamı alacağım. (1. tekil kişi eki)

10.

Haber (bildirme) kipleri zaman anlamı taşıyan kiplerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde bulunan eylemlerden hangisi zaman bildirmez?

- A) Kelebekler çoğunlukla çiçeklerden bal özü ve polen toplayarak beslenir.
 B) Vulkanik püskürme sonucu oluşan tüf, doğa olayları ile aşınmış ve Kapadokya'daki peri bacaları meydana gelmiş.
 C) Balık sezonu açıldığında sık sık balık tüketmeliyiz.
 D) Topraksız tarım yöntemiyle yetiştirilen bitkilerden çok hızlı verim alınıyor.

FİİL (EYLEM)

1. Bir dileği, bir isteği, tasarlanan bir hareketi anlatan kiplere dilek kipleri denir. Dilek kiplerinde zaman anlamı yoktur.

Bu açıklamaya göre,

(I) Adıyaman ismini belki de çoğunuz çok az duydunuz. (II) Ancak bu şehrimizi gezip gördüğünüzde “Nasıl olur da daha önce gelmedim.” deyip çok şaşıracaksınız. (III) Çünkü Adıyaman, öyle tarihî güzelliklere sahip ki bu ülkede yaşayan herkesin buraları mutlaka gezmesi gerek. (IV) Adıyaman’ı gezen herkes buradan evine mutlu dönüyor.

metnindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde dilek kipine örnek vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillere oluş fiili denir. Oluş fiillerinde daha çok “zaman içerisinde kendiliğinden olma” söz konusudur. Örneğin “Çatının çivileri paslanmış.” cümlesinde “paslan-” fiili oluş bildirir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili fiillerden hangisi oluş bildirmektedir?

- A) Elektrikler gelince masanın üzerinde yanan mumu üfleyerek söndürdü.
B) Ertesi gün kamp yapmaya gidecekleri için akşam erkenden uyudular.
C) Geçen gemileri seyretmek için sahilde bir banka oturdu.
D) Öğlen yemeği yemediğim için çok acıktım.

3. Zil çalacak... Sizler derslere gireceksiniz bir bir
Zil çalacak, ziller çalacak benim için
Duyacağım, evlerden, kırlardan, denizlerden
Ta içimden birisi gidecek ardınızdan uça ese
Ama ben, ben artık gidemeyeceğim

Bu dizelerdeki altı çizili fiillerin özellikleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Olumlu - Olumsuz - Olumlu B) Olumlu - Olumlu - Olumsuz
C) Olumsuz - Olumlu - Olumsuz D) Olumlu - Olumlu - Olumlu

4. Bir kipin başka bir kipin anlamını verecek şekilde kullanılmasına anlam (zaman) kayması denir. Söz gelimi “Her akşam soru çözüyorum.” cümlesinde “-yor” şimdiki zaman eki, geniş zaman ekinin yerine kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil kipinde anlam kayması vardır?

- A) Yarın okuldan çıktıktan sonra satranç kursuna gideceğim.
B) Ödevlerini kamp yapmaya gitmeden önce yapmalıydın.
C) Bir gün komşusu Nasrettin Hoca’dan eşeğini ister.
D) Murat amcam bahçedeki ağaçları buduyor.

5.

“Ulaştıır-” fiilinin gelecek zaman kipi, olumsuz soru, 2. tekil şahıs çekimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ulaştırmayacak mısın?
- B) Ulaştıracılabilecek misin?
- C) Ulaştırmayacak mısınız?
- D) Ulaştıracılabilecekler mi?

6. (I) Afrika’da yaşayan kara balıkçıl daha çok, küçük balıklarla ve böceklerle besleniyor. (II) Bu kuş avlanmak için su üzerinde kanatlarını bir şemsiye gibi açıyor. (III) Sonra da kanatlarıyla başını ve vücudunu çevreleyerek güneş ışığını kestiğinden suyun içini net mi net görüyor. (IV) Daha da önemlisi, küçük balıklar onun yaptığı bu gölgelik alandan kaçmıyor ve o da kolayca avlanıyor.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I’de “-yor” şimdiki zaman eki geniş zaman eki yerine kullanılmıştır.
- B) II’de fiil, 3. tekil şahısla çekimlenmiştir.
- C) III’te olumlu soru fiiline örnek vardır.
- D) IV’te hem olumlu hem de olumsuz fiile örnek vardır.

7.

Hiç de meraklı değilsin çiçeğe
Komşunun saksısını sen kuruttun
Kopardın penceresindeki gülünü
Bir sonuç çıkarayım mı bundan
Yeşilliğe düşman diye bizim çocuk
Gelgelelim öyle düşkünsün ki
Göbekli marullarına Yedikule’nin
Mevsiminde elinden düşmüyor

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 2. çoğul şahısla çekimlenmiş bir fiil vardır.
- B) Olumlu soru fiiline örnek vardır.
- C) Olumsuz fiile örnek vardır.
- D) Anlam kaymasına örnek vardır.

8.

Tüketme nefesimi, maviş kızım
Bildiğin Türkçe kıt gelir masallarına
Sözden sazdan anlamazsın
Kuştan, yapraktan haberin yok
Biz yaşlılar neler de bilmeyiz
Hele sen öğren dilimizi
Biliriz de güzel güzel laf etmesini
Çekiniriz konuşmaktan
Yazmasını bilir, yazamayız
Üzme beni, yum gözlerini
Uyutacak ninnilerim yok
Türküler mi istersin benden
Bağrı yanık memleket türküleri
Ne arasın bizde o ses

Bu şiirde aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

- A) Olumsuz soru fiiline
- B) Olumsuz fiile
- C) Durum fiiline
- D) Gereklilik kipine

SÖZCÜKTE ANLAM

1. • Bir sözcüğün sözlükte geçen ilk anlamına “gerçek anlam” denir.
• Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama “mecaz anlam” denir.
• Bir bilim, meslek ve sanat dalıyla ilgili özel bir kavramı karşılayan sözcüklere “terim anlamlı sözcük” denir.

Bu tanımlara göre “kırmak” sözcüğünün,

- I. Bazen bir kelimenin, bir ses tonunun sevdiğimiz bir insanı kırdığını görürüz.
II. Çek kıran bankalarla ilgili araştırma yapmadan çekinizi nakde döndürmeyiniz.
III. Elindeki bardağı kırdı sinirden, kimse onu küçük düşüremezdi.

cümlelerinde kazandığı anlam özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Gerçek	Mecaz	Terim
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	III	I	II

2. Bir sabah söyledi son sözlerini
Yumdu dünyaya ela gözlerini

Yukarıdaki mısralarda altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılsa anlamda bir değişiklik olmaz?

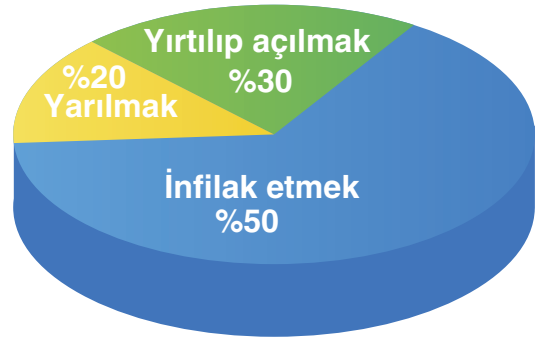
- A) Kapadı
B) Süzdü
C) Kaçırıldı
D) Karardı

3. Dedemin en çok sevdiği sanatçılardan biri de Zeki Müren'di. Zeki Müren, sanat müziği söylüyordu. Onun sesini geceleri içtiğim ballı ılık süte benzetirdim. Yumuşaktı, tatlıydı. Dedem onun en çok “Manolyam” şarkısını seviyordu.

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük metindekiyle aynı anlamdadır?

- A) Şafağa doğru bir otomobil sesi duyuldu.
B) Bu yörenin yumuşak bir iklimi vardır.
C) Taklitlerle söylediği şarkılar pek eğlenceli şeylerdi.
D) Kavak ağacı nemli ortamı sever.

4.

Bu grafikte “patlamak” sözcüğünün bazı anlamları ve bir sınıfta “patlamak” sözcüğünü bu anlamlarda kullanan öğrencilerin oranı verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisini en az dilime giren öğrencilerden biri söylemiş olabilir?

- A) Dinamit patladı, yer yerinden oynadı.
B) Ayakkabımın yan tarafı patlamıştı.
C) Bahar gelince tomurcuklar patladı.
D) Borunun alt tarafı patladığı için su sızdırıyor.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz grubu terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiilleri işledik.
 B) Görüşmelerden sonuç çıkmayınca sendika bir dizi eylem kararı aldı.
 C) İsimler ek eylem olarak cümlede yüklem olur.
 D) Tezlik eylemi cümleye çabukluk anlamı katar.

6. Gördes'ten Akhisar'a doğru kıvrıla kıvrıla gidiyoruz. "Bu yolu ben yıllarca yaya (I) olarak katettim." dedi. Sohbetimiz biraz duraklayınca. "Anlamadım, neden; yaya olarak nasıl gittin?" dedim. "Hurda (II) için." dedi. "Plastik ve metal toplamak için bu yolu yedi sekiz sene öncesine kadar on on beş yıl, yaz kış, haftada iki üç defa katettim (III). Yolum Sındırgı-Akhisar ayrımına (IV) kadar, yaklaşık elli kilometre. Giderken sağ kenarı, dönüşte karşı tarafın hurdalarını topladım!" diyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden üçünün anlamı aşağıda verilmiştir.

- Benzer şeyleri birbirinden ayıran özellik
- Eski maden parçası
- Yürüyerek
- Bir yeri aşarak geçmek, yol almak

Buna göre kaç numaralı sözcüğün anlamı verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

7. I. Cebindeki paranın tamamı yüz liraymış
 II. Hesaplar tamam, herhangi bir yanlışlık yok.
 III. Servetinin tamamını Mehmetçik Vakfı'na başlatmış.
 IV. İşlerin tamamı yarına dek bitmeli.

"Tamam" sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Atatürk'ün "Nutuk"unu okumak, hem de birkaç kez okumak gerekir. Onu 15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkan düşmanla kimlerin işbirliği yaptığını, kimlerin vatana ihanet ettiğini, Kurtuluş Savaşı'nın hangi güç koşullarda I II ve çetin mücadelelerle kazanıldığını bilmek için okumalıyız. Bu, Türkiye Cumhuriyeti'ni gelecekteki ve günümüzdeki tehlikelerden ko- III rumakla görevli yeni kuşaklar için vazgeçilmez bir görevdir. IV

Bu metindeki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı sözcüğün eş seslisi "Kendini yatağa güç atmıştı." cümlesinde verilmiştir.
 B) II numaralı sözcüğün eş anlamı "Şartlar ne olursa olsun kazanacağız." cümlesinde verilmiştir.
 C) III numaralı sözcüğün zıt anlamı "Mazideki günleri arıyorum şimdi." cümlesinde verilmiştir.
 D) IV numaralı sözcüğün eş anlamı "Bizim nesil kendini iyi yetiştirdi." cümlesinde verilmiştir.

9.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kullanmak" sözcüğünün açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) Parasını ticarete kullandı. (Değerlendirmek)
 B) Sattıkları arabanın parasını çok idareli kullanıyorlardı. (Harcamak)
 C) Babasının hediye ettiği çantayı eskiyinceye kadar kullandı. (Giymek)
 D) Traktörü genelde ağabeyim kullanırdı. (Araç veya aleti işletmek)

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Onlar... Medeniyetin mimarları... Neye baksak, nereye baksak “insan mimarı” öğretmenleri görürüz. Öğretmenler özgürlüğün yağmur damlaları, geleceğin ince çizgisi, suda göz göz olmuş halkalardır onlar fırtına öncesi... O fırtına ki yıkmayan ve hemen ardından güneş açtıran...

Bu metinde geçen altı çizili söz grubunun anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıların planını hazırlayıp bunların gerçekleşmesini sağlayan kimse
- B) Topluma önderlik edip ona yol gösteren kimse
- C) Bir ülkenin, bir toplumun uygar olması için gerekli her türlü işi yapan kimse
- D) Gücü, ünü ve toplumsal yeri dolayısıyla, ilişkili bulunduğu toplumun tutum ve davranışlarını değiştiren kimse

2. Melih Cevdet Anday'ın “Bir Defterden” kitabını bir oturuşta okudum. Beni derinlere daldırdı yer yer, epey inci topladım. Yaşama bakışımızda ortaklıklar yakaladım. İnsan ilişkileri, tepkileri ardında duran düşüncelerinin yüceliği, bağımsızlığı... Ataç'ça duyuları. Etkilenmek budur.

Bu metinde yazarın “inci toplamadım” ifadesiyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kolay ulaşılamayacak, değerli bilgiler edinildiğini
- B) Eserin dilini anlamakta zorlandığını
- C) Yazarının söz sanatlarına sıkça yer verdiğini
- D) Kitabın hayata bakış açısını zenginleştirdiğini

3. Şu an derginin en önemli sayfalarından birini okuyorsunuz. Gözünüzü dört açın. Bu sayfadaki bilgilere öyle her yerde rastlayamazsınız. İnternette, ansiklopedilerde, takvim kâğıtlarının arkasında kolay kolay bulunmazlar.

Bu metindeki altı çizili deyimın anlamı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Tedirgin etmek, rahatsız etmek
- B) Çok uyanık olmak
- C) Bir şeyden gözlerini ayıramamak
- D) Sürekli denetim altında bulundurmak

4. Gerçi bazen trafik canavarı deyimiyle, aşırı hızlı giden, kurallara uymayan sürücüler kasdediliyorsa da bence, ödül konuşması yapan bilimcimiz uyarısında yerden göğe haklıydı.

Bu cümledeki altı çizili ifadede aşağıdaki anlam ilgilerinden hangisi söz konusudur?

- A) Onaylama
- B) Yönlendirme
- C) Bilinçlenme
- D) Etkilenme

5. Elif kaşlarını çatır
Gamzesi sineme batar
Ak elleri kalem tutar
Yazar Elif Elif diye

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “Kara gözlüm efkarlanma gül gayri.” mısrasında zıt anlamlısı vardır.
- B) “Beyaz gömleği ütiledi.” cümlesinde eş anlamlısı vardır.
- C) “Yumurtanın akını pek sevmezdi.” cümlesinde eş seslisine yer verilmiştir.
- D) “Ak günler göresin.” cümlesinde mecaz anlamına yer verilmiştir.

6. Okulların yaz tatiline girdiği bugünlerde size bir armağanımız var: bir anı kutusu. Anı kutunuzu tatilde toplayacağınız yaprak, deniz kabuğu, tohum, taş, sinema ve konser biletleri, broşürler, gözlem notları, mektuplar, posta kartlarını saklamak için kullanabilirsiniz.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerin eş seslilerinin sözlük anlamı aşağıda verilmiştir.

SÖZLÜK ANLAMI

- Sıvı maddeler, içinde bulundukları kaba sığmayacak kadar çoğalma ve kabarma yüzünden kenarları aşmak
- Mevcut, evrende veya düşüncede yer alan
- Söz ve düşüncüyü özel işaret veya harflerle anlatmak
- Gençliği ve körpeliği kalmamış, körpe karşıtı

Buna göre altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı yanlış verilmiştir?

- A) Yaz B) Var
C) Taş D) Kart

7. Bire bir eğitim yapılırken, öğretmen çalıştığı çocuğun dil düzeyine önem verir, çocuğun dil gelişimi için fırsatlar yaratır. İşıtme engelli bir çocuğun dil düzeyi en iyi bire bir eğitimde belirlenir ve grup eğitimi yapılırken bu bilgilerden faydalanılır. Örneğin ışıtme engelli çocuğun sözcük dağarcığı, kullandığı dil yapıları, anlayabildiği soru çeşitlerinin belirlenmesi gibi.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerin yerine aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilirse anlamda bir bozulma ya da daralma olmaz?

- A) istenildiği gibi, mesela, kelime bilgisi
B) etkisi kesin olan, kısacası, söz varlığı
C) karşılıklı olarak, özellikle, bilgi düzeyi
D) yüz yüze, söz gelişi, kelime hazinesi

8. "Cepheye mermi taşıyan at arabaları köyden iyice uzaklaştı." **cümlesindeki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?**

- A) İşçiler sabaha doğru barakalarından çıkıyorlar.
B) Otobüs, ilkokul binasının yakınından hızlıca geçti.
C) Fırtına çıkınca balıkçı tekneleri limana yaklaştı.
D) Seçime üç gün kala belediye başkanlığı adaylığından çekildi.

9. "Beslemek" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?**

- A) Ona karşı beslediği duyguları uzun bir şiirle dile getirmiş.
B) Kızılırmak'ı besleyen kollardan biri kasabanın içinden geçiyor.
C) Koyunları biraz beslemek lazım, yoksa zor satarız.
D) Yıllardır apartmanın çatısında güvercin besliyordu.

10. • Adamın öfkesi bir süre sonra söndü.

- I
• Keskin bir taş bıçak gibi kullandı.
II
• Olgun armutları koparmalısın.
III

Numaralanmış sözcüklerin anlam özelliği hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Mecaz	Gerçek	Mecaz
B)	Gerçek	Mecaz	Mecaz
C)	Mecaz	Gerçek	Gerçek
D)	Gerçek	Gerçek	Mecaz

SÖZCÜKTE ANLAM

1. • Konuşturma: İnsan dışındaki bir varlığın insan gibi konuşturulmasıdır.
• Benzetme: Bir varlık ya da kavramın herhangi bir yönüyle başka bir varlık veya kavrama benzetilmesidir.
• Kişileştirme: İnsan dışındaki bir varlığa insana ait bir özelliğin verilmesidir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde açıklaması verilen söz sanatlarından herhangi biri yoktur?

A) Kuşlar kanadını çıkarır
Ben de kolumu sallarım
Uçun kuşlar, uçun kuşlar
Hepinizle yarışım var

B) Gün biter, sürü yatar ve sararan bir ayla
Çoban hicranlarını basar bağrına yayla
Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al
Diye hıçkırır kaval

C) Tekerlekler yollara bir şeyler anlatıyor
Uzun yollar bu sestten silkinerek yatıyor
Kendimi kaptırarak tekerleğin sesine
Uzanmış kalmışım yaylının şiltesine

D) Değirmen misali döner başım
Sevda değil bu bir hışım
Gel gör beni darmadağın
Tel tel çözülüp kalmışım

2. Aralarında çeşitli yönlerden ilgi bulunan varlıklardan güçlü olanın zayıf olana benzetilmesine benzetme denir. Benzetme sanatı reklamlarda, tanıtımlarda sıkça kullanılmaktadır.

Buna göre aşağıdaki medya metinlerinin hangisinde benzetme sanatına yer verilmemiştir?

A)   **MİDEYİ RAHATLATIR**
Öyle ki yüzyıllar öncesinde kusma ve deniz tutması vb. durumlarda insanlar zencefil tüketirdi.

B) **ÂDETA BİR HAZİNE**
Üzüm; ciltteki kollajen ve elastin dokularını koruyarak erken yaşlanmayı önler, cildin sıkı ve elastik olmasını sağlar.

C)   **GÖZLERİ KORUYAN ZİRH**
Havuçtaki beta-karotene güçlü bir antioksidandır ve bu, retina-ya çok faydalıdır. Gözün hep genç kalmasını sağlar.

D) **DEMİR GİBİ KEMİKLER**
Kerevizde silisyum var. Silisyum kemiğe gücünü veren elementtir.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili deyim diğerlerinden farklı bir durumu ifade etmektedir?

- A) Olayı duyunca başımdan aşağı kaynar sular döküldü.
- B) Pencereleri açın, evin içini sıcak bastı.
- C) Dışarısı cehennem gibi, en iyisi bir gölge bulup dinlenmek.
- D) Kızgın güneşin altında bütün gün beynim kaynıyor.

4. Akşehir Gölü kenarından geçtikten sonra kasaba kaybolmuş, ova bitmiş, tepeler bitmiş ve bir dağı tırmanmışlardı. Bir dört yol ağzından kendilerine iki köylü de katıldı. Komutan, bunlarla çok çabuk ahabap oldu. Köylülerin ikisi de yaşlanmış, saçları sakalları aklaşmış ihtiyarlardı. Eşekleri üstünde hem gidiyor hem de dereden tepeden konuşuyorlardı.

Metindeki altı çizili deyimin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coğrafi konular üzerine konuşmak
- B) Rastgele konular üzerinde konuşmak
- C) Tabiat olaylarıyla ilgili konuşmak
- D) Köyle ilgili konulardan konuşmak

5. Her şeyi eleştirerek fakat hiçbir işe el atmadan, elini taşın altına koymadan sadece konuşarak en kolay eylemi seçen, sonra da "Ben ta en başından söylemişim, ben uyarmıştım." diyerek puan toplamaya çalışan insanlarla çok sık karşılaşmaktayız. Bireysel olarak da kendi gittiğimiz yolu en doğru yol zannediyoruz. Hep kendimizi haklı çıkarma peşindeyiz.

Aşağıdakilerin hangisi bu metindeki sözcük veya söz gruplarından herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Saygınlık sağlamak
- B) Yardım etmemek, ilgilenmemek
- C) Bir emek karşılığı hakkı olan şeyi elde etmek
- D) Bir konuda sorumluluk üstlenmemek

6. Siz bir ellerinizi bıraksanız
Ben yalnızlığımı
Bir sonuna kadar yaşasak
Bu şiir olmayacak şeyler için
Bu şiir buz üstüne yazıldı
Bir kere söylenip unutulacak

Bu şiirdeki "buz üstüne yazılmak" ifadesi ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kimseye etki yapmayan sözler söylemek
- B) Süresi, etkisi çok az olacak bir iş yapmak
- C) O işten umudunu kesmek, o işin olacağına inanmamak
- D) İleride hatırlamak üzere belleğine almak

7. Bütün şehir nihayetsiz bir nur içinde
Kış mehtabı daha parlak, daha lekesiz
Ne buluttan bir eser var ne bir küçük iz
Gülümsüyor sema sürur içinde

Bu dizelerde yer alan söz sanatının açıklaması aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Nitelik bakımından zayıf olan güçlü olana benzetilmiştir.
- B) İnsan dışındaki varlıklara insana ait özellikler yüklenmiştir.
- C) Anlam bakımından birbirine karşıt kelimeler bir arada kullanılmıştır.
- D) İnsan dışındaki bir varlık insan gibi konuşturulmuştur.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan söz sanatı yay ayaç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Karınca kış için yapılacak hazırlıkların listesini yapmış. (Kişileştirme)
- B) Taştan farksızdı, hiçbir şeye tepki vermiyordu. (Benzetme)
- C) Kitaba öyle dalmış ki kıyamet kopsa duymaz. (Abartma)
- D) Leylek, o gün olanlar için tilkiden özür dilemiş. (Konuşturma)

CÜMLEDE ANLAM

1. Öznel anlatım, kişisel görüşler içerir. Nesnel anlatım ise kişisel görüşlerden uzak, kanıtlanabilir yargılarla oluşturulur.

Bu bilgiye göre aşağıdaki haber metinlerinin hangisinde öznel anlatıma başvurulmuştur?

- A) Denizli’de Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri, 2020 Yılı Balıklandırma Programı kapsamında, 117 bin adet yavru sazan balığını göl ve göletlere bıraktı. Son beş yılda Denizli’deki göl ve göletlere bırakılan yavru sazan balığı sayısının 560 bini bulunduğu bildirildi.
- B) Tesla’nın sahibi Elon Musk çılgın projelerine devam ediyor. Yapay zekâ ve insan beynini bir arada buluşturmayı amaçlayan yeni projesi neuralink başarılı sonuç vermesi hâlinde özellikle felçli hastalar için büyük bir dönüm noktası olacak.
- C) Bodrum’da, dalgıçların denizde yaptığı kontroller sırasında çektiği fotoğraflarda, sahildeki ince kumların dalgalarla gitmemesi için denizin dibine örüldüğü belirlenen duvarlar kaldırıldı. 100 beton blok, vinçle sudan çıkarıldı.
- D) Artvin Valisi Yılmaz Doruk başkanlığında toplanan İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu, Yusufeli Barajı ve HES şantiyesinde artan koronavirüs vakalarının ardından yeni kararlar aldı. Konuyla ilgili Artvin Valiliği’nden yapılan yazılı açıklamada, salgının önlenmesi için birçok tedbir alındığı belirtildi.

2. I. Yapması zor ya da zaman alacak bir işiniz varsa bu işi bir günde yapıp bitirmeye çalışmak size yorucu gelir. Bu da işinizin zamanında bitmeyeceğine yönelik kaygınızı artırarak yaptığınız işe dikkatinizi vermenizi engeller.
- II. Gün içinde yapacaklarınızı planlamak, zamanınızı daha iyi kullanmanıza ve dikkatinizi toplamanıza yardımcı olur. Bir not defterine derslerinizle ilgili işlerinizi ve ders dışındaki etkinliklerinizi yazmanız hayatınızı kolaylaştıracaktır.
- III. Beynimizin her bir yarım küresi dört loptan oluşur. Her bir lop, farklı görevlerden sorumlu olan farklı bölümlerdir. Dikkatimizi toplamamızdan sorumlu olan ön lop karar verme, neden sonuç ilişkisi kurma, geleceğe yönelik planlamalar yapma, duygu düzenleme ve problem çözme becerilerimizden de sorumludur.
- IV. Dikkatinizi toplama becerinizi geliştirmek için oyun oynama fikri herkese ilginç gelir. Ancak bazı oyunlar belirli bir göreve uzun süreli odaklanma gerektirir, bu da dikkatinizi toplama becerinizi geliştirmenize yardımcı olur.

Numaralanmış parçaların hangisinde kişisel düşünce söz konusu değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

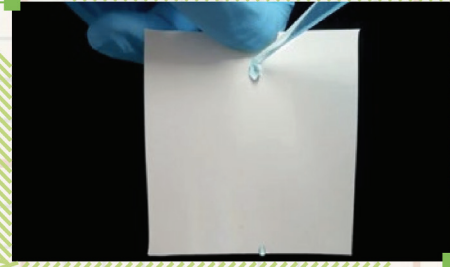
3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öznellik-nesnellik bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu şehrin hem havası hem de suyu hasta insanlar için ilaç niteliğinde.
- B) Genç yazarın kaleme aldığı birbirinden güzel öyküler okul dergisinde yayımlandı.
- C) Şu kafesteki papağan, hayvanat bahçesinin en sevimli kuşu.
- D) Ahmet, davete siyah bir takım elbise ve yeşil bir kravatla katıldı.

4.

Bilim insanlarına esin kaynağı olan canlılar yalnızca yalçıapkını, albatros ve kambur balina değil elbette. Bilim ve teknolojinin doğadan esinlendiği sayısız örnek var. Örneğin daha bu yıl küçücük bir böceğin bir özelliğinden yola çıkılarak yeni bir ürün geliştirildi. Tayland ve Endonezya'da görülen ve kınkanatlılar takımından olan bu böcek çok sıcak ortamlarda bile yaşayabiliyor. Böceğin bu özelliği kanatlarının üzerindeki piramit benzeri yapılardan kaynaklanıyor. Bu yapılar güneş ışığını yansıtıyor ve böceğin vücut ısını çevresine yaymasını sağlıyor. Böylece böceğin vücut ısısı düşüyor. İşte Çin ve ABD'den bilim insanları da bir tür polimer kullanarak bu böceğin kanat yapısına benzeyen esnek bir yüzey kaplama malzemesi üretti. Yapılan deneyler de bu malzemeyle kaplanan ürünlerin güneş ışığı altındaki sıcaklıklarının yaklaşık 9 santigrat derece düştüğü gözlemlendi.

20 Bilim Çocuk

Tuğçe İnroga
Nihan Yapıcı

Yukarıdaki haber metni, Bilim Çocuk dergisinden alınmıştır.

Bu haber metninde geçen altı çizili bölümlerden hangisi çıkarılırsa cümlelerin öznel-nesnellik bakımından özelliği değişir?

- A) piramit benzeri
B) çok sıcak ortamda
C) vücut ısısı
D) 9 santigrat

5. I. Bir kitabevinin kapısından içeri daldık mı kolay kolay kimse çıkaramaz bizi oradan. Kapıyı üzerimize kilitleyip gitseler en mutlu gecemiz olur kitapçada kalmak.
II. Onun evinde her odada kitaba rastlanır. Yıllar yılı kitap, dergi biriktirmiştir. Fakat birçoğunu okumamış. Kitap fuarlarına gitmiş, kitapçılar dolaşmış, taksitle kitaplar almıştır.
III. Bazı kitaplar da vardır yalnızdır, yıldızlar gibi. Çok okunanı da vardır yüzüne bakılmayanı da. Kiminin solgundur kapağı, albenilidir kimisi. Kitaplar da insanlar gibidir. Başarılı olanıyla başarısızı yan yanadır.
IV. Kimi kitapların üstünde gözyaşı vardır. Kiminin içinde kurutulmuş gül yaprakları... Sizden sonra verilmesini vasiyet ettiğiniz kitaplar, çoğu zaman ulaşmaz muhatabına.

Numaralanmış cümlelerin hangisine yazarın duygusu veya kişisel düşüncesi hâkim değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

CÜMLEDE ANLAM

1. Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere neden-sonuç (sebebe-sonuç) cümleleri denir. Söz gelimi “Hava çok sıcak olmadığı için bahçeye serdiğimiz kayısılar kurumamıştı.” cümlesinde “havanın çok sıcak olmaması” neden, “kayısıların kurumaması” da sonuçtur.

Bu bilgiye göre,

- I. Meksika’da Maya, Aztek, Toltek, Kızılderililer gibi eski uygarlıklara ait tarihî kalıntılar var. Burada yaşayan halk bu kültürlere ait gelenekleri yaşıyorlar.
- II. Asya ülkelerinin ekonomik seviyesi çok düşük olduğundan yemekleri sebze ve balık ağırlıklıdır. Az yağlı, baharat yönünden zengin ve acılı olan yemekleri genellikle çok lezzetli.
- III. Bu ülkede kadınlar el işleriyle bezeli parlak renkli, simli etek ve bluzlar giymeyi seviyor. Erkekler, pantolon yerine topuklarına kadar uzun, küçük koyu ekose renklerde veya koyu renk çizgili yöresel kıyafet giyiyorlar.
- IV. Rusya’da tüm tren istasyonlarındaki hareket saatleri Moskova saatini gösteriyor. Moskova ile bulunduğunuz şehir arasındaki saat farkına göre trenin hareket saatine mutlaka dikkat etmeniz gerekiyor. Aksi takdirde treni kaçırabilirsiniz.

cümlelerinin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Doğa bilimi alanında araştırmalar yapan ünlü yazar, diğer kitaplarından farklı olarak kaleme aldığı “Renk Teorisi” adlı eserinde renklerin doğası ve insanlar tarafından nasıl algılandığı hakkındaki görüşlerini dile getirmiş.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Neden-sonuç ilişkisine yer verilmiştir.
C) Örneklemeden yararlanılmıştır.
D) Amaç-sonuç ilişkisi söz konusudur.

3. I. Bağdan topladığımız üzümlerden pekmez yapıp sattık.
II. Saçları çok uzun olduğu için hafif bir rüzgârdan bile etkileniyordu.
III. Tabaktaki meyvelerin tamamını yersen tabletle oynamana izin veririm.
IV. Yemekhaneden çatal kaşık sesleri geldiğine göre servis başlamıştır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde koşul-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. Eylemin hangi amaca bağlı olarak gerçekleştiğinin belirtildiği cümlelere amaç-sonuç cümleleri denir. Amaç-sonuç cümleleri, eyleme sorulan “Hangi amaçla?” sorusuna cevap verir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki haber başlıklarının hangisinde amaç-sonuç ilişkisine başvurulmuştur?

A)

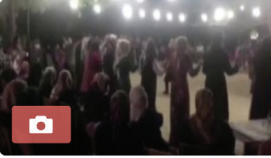

Burdur'da bir köy karantinaya alındı, iki köyde karantina kaldırıldı

BURDUR'un Yeşilova ilçesine bağlı Çuvallı köyü, Covid-19 vakalarının artması nedeniyle karantinaya alındı. Merkeze bağlı iki köyde ise karantina kaldı...

🕒 29 Ağustos 2020

B)

Sosyal mesafesiz düğüne 82 bin 350 lira ceza

KAHRAMANMARAŞ'ın Afşin ilçesinde, halay çekilerek sosyal mesafeye uyulmayan düğüne katılan davetlilerden 39'una toplam 82 bin 350 lira para cezası uyg...

🕒 29 Ağustos 2020

C)

Bakü'de, Türk ordusunun Azerbaycan'da kalması için gösteri yapıldı

Türk ordusunun Azerbaycan'da kalmasını isteyen yüzlerce Azerbaycanlı, Türkiye'nin Bakü Büyükelçiliği önünde toplandı.

🕒 29 Ağustos 2020

D)

65 üstü kişi, yasak olmasına rağmen otobüse bindi, şoför polis çağırdı

İZMİT'te 65 yaş ve üzerindeki kişilerin günün belirli saatlerinde toplu taşıma araçlarına binmesi yasak olmasına rağmen halk otobüsüne binmek isteyen...

🕒 28 Ağustos 2020

5. Bir konuyu daha ayrıntılı bir biçimde anlatabilmek, somut hâle getirmek için örneklemeden yararlanılabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örneklendiren bir kullanım söz konusudur?

- A) Filipinler'in Cotabota bölgesindeki bir adacıkta kayıkçılık yaparak geçinen Nurayda ile ailesinin zorlu hayatı hepimizi hüzünlendiriyor.
- B) İtalyan mucit Antonio Meucci'nin icat ettiği “konuşan telgraf”, telefonun ilk örneği olarak kabul ediliyor.
- C) Kolombiya'nın Guatape kasabasında yer alan 2.135 metre rakımlı Guatape Kayası'nın zirvesine, tam 740 basamakla ulaşıyor.
- D) Sultan Alpaslan, uyguladığı farklı savaş yöntemleriyle pek çok savaş kazanmıştır, bu yöntemlerden biri de “hilal taktiği”dir.

CÜMLEDE ANLAM

1. Tıbbi amaçlı kullanılan, aynı zamanda yemeklere farklı tat katan “hodan çiçeği”, halk arasında “yıldız çiçeği, kaldırık, zembil çiçeği ve sığırdili” isimleriyle de biliniyor; ana vatanı Suriye olan bitki, günümüzde çok geniş bir coğrafyaya yayılmıştır.

Bu cümleden “hodan çiçeği” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılır?

- A) Yöresel isimlerle adlandırılmaktadır.
- B) Sağlık sektöründe de kullanılmaktadır.
- C) Yemeğin lezzetini artıran bir bitkidir.
- D) Sadece Suriye’de değil, Anadolu’da da yetiştirilmektedir.

2.

Aşağıdakilerden hangisi anlamca bu cümleyle aynı doğrultudadır?

- A) Yaşamın olmazsa olmazlarından biri de değişimdir.
- B) Değişimi ve öğrenmeyi bilen kişiler eğitilidir.
- C) Öğrenmek, hayatın zorluklarıyla mücadele etmenin en etkili yoludur.
- D) Eğitim sadece bir dönem değil, bir ömür boyu devam eder.

3. Seni en çok uğraştıracak seçeneğe git çünkü büyümene en çok o yardımcı olacaktır.

Bu cümlede vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sorunlar, pratik zekâyla daha kolay çözülür.
- B) Büyümek, kararlı olmanın bir sonucudur.
- C) Zorluklar insanın gelişimine katkı sağlar.
- D) Her türlü zorluk, sabırla aşılar.